

Ioco quotientis ponendus, quilibet numerus in divisione modo dicto res
pertus, regulæ sequentes edocebunt. Prima, si gradus diuiseris per gra
dus, dummodo diuidendi sunt diuidentibus pares, in quotiente ueniunt
gradus, quare tunc numerus quotiens scribendus est supra gradus diui
dendi. Secunda, quancunq; minutiam per gradus diuiseris, numerus
quotiens erit in eadē denominatione, cuius est minutia diuidenda, quae
re supra caput eius poni debet. Tertia, si minutias per alias diuiseris, q;
tunc diuidendæ semper subtiliores esse tenentur respectu diuidentium, ali
as diuīsio fieri non potest, denominator quotientis proueniet, quem nu
merus relictus post subtractionem denominatoris diuidentis à denomi
natore diuidendi denominabit, uel exibit minutia quotientis, tantum ab
integro distans, quantum diuidenda à diuidente. Hæc eadem operatio mo
tuum distributioni temporis accommodabitur, hoc unico obseruato, q;
quicquid prius de gradibus præcipiebat, hic denominationi horarum
attribuitur. Cum autem singula hic explicentur exemplis, præsensq; p
positio conuersa sit immediate præcedentis: supradictum igitur exemplū
in proposito sic repetatur. Sit diuidendus 35.mi.34.secun.44.10.55.45.di
uisor uero 53.mi.29.secund.45.cuius minutia grossior in fronte tabulæ re
peritur, sub qua descendendo in eadem columnella 34.mi.27.secunda diui
dendo propinquior inuenitur, & in eius edirecto linea numeri uersus sinis
strā 39. scilicet quotientē demonstrat minutorū numerum p tertiam regulā,
& supra caput diui dendi ad denominationem similem debent scribi, atq;
per omnes divisoris figuræ multiplicari per præcedentem, sic producen
tur 34.mi.45.secund.20.& 15. quibus de diuidendo ablatis remanebunt
48. secund.23.tert.55.55.45. Cum numerus etiam secundorum & tertios
rum illius residui in columnella præfato divisorī directe subiecta inueni
ri non possit, eo proximo minor scilicet 47.secund.& 42. recipiatur, cui 54
sinistrorum in linea numeri adiacere uidentur, quæ cum immediate succe
dent denominationē prioris quotientis erunt secunda, quare supra caput
secundorum diuidendi scribi debent, & eorum multiplicatione facta cum
omnibus figuris denominationum divisoris, eiusdemq; producti à diuidē
do subtractione. 15. in tertijs 9. in quartis 25. in quintis & 45. in sextis re
manere necesse est. Erat namq; tale productum 48. in secūdis 8. in tertijs 45.
& 30. Deinde pro habendo nouo quotientem, fiat iterum introitus sub diui
sore priori. puta 53. querendo in eadem columnella residuum diuidendi
scilicet 45. tertia & 9. quarta quod in proposito non reperitur præcise, nu
merus ergo proximo eo minor, puta 15. tertia, 1. quartū recipiendus est, &
linea numeri ē directo 17. loco affert quotientē, sub tertiorum tamen deno
minatione, quæ cum toto divisoris numero multiplicata 15. tertia. 9. 25.
& 45. adducunt, quibus ut præcipitur de diuidendo abstractis, tota diuidē
diuīsio conseritur, quod erat propositum.